

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

Syllogismus 1. De Sanctitate doctrinæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

figmentis, aut prestigiis, ut mentiuntur heretici.

Romano - Catholicam confirmabant.

35. *Nec solam fidem Christianam, sed*

36. *Gerardi vertigo.*

1. Sciendum 1. Sanctitatem, qua de hic agimus, esse duplicem, scilicet doctrinae & hominum; sanctitatem doctrinae poteris dicere etiam speculativam, hominum vero seu membrorum Ecclesiae sanctitatem practicam, vel sanctitatem morum. Quamvis meo iudicio ipsa doctrina rectius dicatur sancta tam speculative quam practice; speculative sancta est, quatenus recte docet credere, practice sancta est, quatenus recte docet facere. Unde

Sciendum 2. Ad sanctitatem doctrinae tria requiri. 1. Ut omnia, quae docet, sancta sint negative, hoc est, ut nihil doceat falsum, indecens, iniquum &c. 2. Ut ejus dogmata etiam sancta sint positive, seu talia, quae per se placent Deo, bona, decencia, & iusta sunt. 3. Ut sancta sint etiam practice, hoc est, talia, quae ostendant, quomodo acquirenda sit vera sanctitas morum.

Sciendum 3. Quamvis sanctitas hominum seu membrorum Ecclesiae simpliciter consistat in gratia sanctificante, & omnes (saltem in infimo gradu) sancti sint, qui sunt in statu gratiae, & observant mandata Dei sub peccato

mortali obligantia; ad majorem tamen sanctitatem membrorum Ecclesiae requiritur 1. Fides actualis, & observatio mandatorum etiam sub levi peccato obligantium, ita ut haec saltem non facile & cum plena deliberatione violentur. 2. Observatio etiam Consiliorum Christi. 3. Dominium passionum, ne perturbent rationem, & dominantur voluntati. 4. Variarum virtutum & bonorum operum exercitium. Et quod amplius quis in istis profecerit, eod majorem sanctitatem (quae sublimior sanctitas vocatur etiam *Perfektio*) obtinebit.

Sciendum 4. Ad discernendam veram Christi Ecclesiam a falsis nos iterum usuros duobus Syllogismis, uno circa sanctitatem doctrinae, altero circa sanctitatem morum, vel membrorum Ecclesiae. Cum vero miracula sint valde illustre signum utriusque sanctitatis, quam habere debet vera Christi Ecclesia tam in doctrina, quam in membris suis, adjiciemus tertium Syllogismum de miraculis, ex quibus egregie, sicut sanctitas dignoscitur, ita Ecclesiae veritas discernitur.

SYLLOGISMUS I.

Vera Christi Ecclesia debet esse sancta in doctrina.
Sed Lutherana non est sancta in doctrina.
Ergo Lutherana non est vera Christi Ecclesia.

Majo-

Major est indubitata

2. 1. Ex Scriptura S. *Lex Domini immaculata.* Pl. 18. v. 8. *Iustitiae Domini recta.* v. 9. *Sobrietatem, & prudentiam docet, & iustitiam, & virtutem.* Sap. 8. v. 7. *Domum tuam decet sanctitudo Domine in longitudo nem dierum.* Psal. 92. v. 9. *Ego Johannes vidi sanctam civitatem Jerusalem novam descendentem de caelo &c.* Apoc. 21. v. 2.

2. Ex Symbolo Apostolico & Nicæno, in quo Ecclesia dicitur *sancta.* Imò Confessio Augustana in terminis docet art. 7. quod una *sancta* Ecclesia perpetuo manura sit. Atqui absolute sancta dici non posset, nisi esset sancta in doctrina. Quis enim ex Lutheranis Ecclesiam Calvinistarum, Zwingliano- rum, Anabaptistarum simpliciter sanctam appellabit, eò quod credat in Christum, habeat Scripturam sanctam, & Baptismum &c.? Itaque requiritur, ut Ecclesia vera in omnibus suis dogmatis sit sancta, nihilque falsum, indecens, & injustum doceat, atque ut à vitijs suos cultores abducat, ad virtutes stimulet.

3. Ex ratione. Vera Ecclesia est vera Religio: vera autem Religio in omnibus suis tum dogmatis fidei, tum præceptis morum debet esse sancta, sive Deo placens; nam Religio vera nihil est aliud, quam modus colendi Deum, ab ipso Deo profectus, & quidem colendi eo modo, quo ipse vult coli. Ergo omnis ejus doctrina tam fidei quam morum, utpote à Deo profecta, & voluntati Divinae (quæ est regula omnis sanctitatis creatæ) conformis, non po-

R. P. Pichler Theol. Polemica.

test non esse sancta. Et hoc argumen- tum adeò est evidens, ut à nemine nega- ri queat.

Dicunt tamen Lutherani cum Gerat- do suo. Quamvis Ecclesia sit & esse debeat sancta in omni sua doctrina; ta- men hæc sanctitas doctrina non potest esse nota veræ Ecclesie. Probat: non potest constare, an & quænam doctrina sit sancta, nisi ex Scripturis: ergo sanctitas doctrina non est nota per se, utpote aliunde primùm probanda. Confirmant 1. Si sanctitas doctrina est nota veræ Ecclesie, tunc etiam ipsa doctrina sancta erit nota veræ Ecclesie, quia hæc duo sunt unum & idem. At- qui posterius non admittitur à Papistis, alias enim deberent admittere, quod pura prædicatio doctrina sit nota veræ Ecclesie: de puritate autem & sanctita- te doctrina non potest constare nisi ex SS. literis. Confirmant 2. Sanctitas doctrina non potest cognosci, nisi ali- quis discutiat omnes articulos alienjus Ecclesie: hoc autem est ferè impossibi- le, præsertim indoctis: ergo sanctitas doctrina est ferè incognoscibilis: ergo non potest esse nota.

R. N. assertum. Ad probationem N. A. Quis negabit, sanctitatem doctri- nae, quæ vigeat in Lege Veteri, ante- quam ulla Scriptura S. exstaret, scilicet ante Moysen, item sanctitatem doctri- nae, quam prædicabat Christus & Apo- stoli, potuisse cognosci? Sed tunc, pri- mo saltem septennio (nam ante annum Christi 41. nec Evangelium, nec epi- stola, aut alius liber Canonicus Novi Testamenti fuit conscriptus) non exsta- bat Scriptura, complectens Christi doctrinam

K k

doctrinam & Apostolorum. Sanctitas igitur doctrinæ patere potest tum per se & adminiculo luminis naturalis, nullo errore aut inconueniens in ea videntis, tum ex eo, quod manifestè appareat apta perducere homines ad virtutis studium, ac retrahere à vitijs, tum quòd actu perducatur ad omnem honestatem, lumine naturali cognitam. Hæc igitur doctrinæ *immunitas* ab errore manifesto, & *aptitudo* ad peccatores emendandos, ac implantandas virtutes (adeoque sanctitas doctrinæ, tam positiva, quam negativa) longè est notior, quam vera Scriptura; cum veritas Scripturæ primùm dignosci queat ex veritate Ecclesiæ, veritas autem Ecclesiæ ex sanctitate doctrinæ & alijs notis. Probenim Lutherani, si viri sint, Gentilibus sanctitatem doctrinæ suæ ex Scripturis. Isti, tamdiu negabunt Scripturæ auctoritatem, donec eam ipsis probaverint ex testimonio Ecclesiæ &c. ut fatetur Gerardus de Ecclesia c. 10. n. 126. Quomodo igitur alibi dicere potest, doctrinæ sanctitatem non posse constare nisi ex Scriptura?

Unde patet ad Confirmationem 1. Nos Catholici enim, quando dicimus, Sanctitatem doctrinæ (vel doctrinam sanctam, quæ duo utique idem sunt) esse notam veræ Ecclesiæ, intelligimus talem sanctitatem, quæ consistit in immunitate ab errore manifesto & aptitudine ad emendandos peccatores &c. quæ patere possunt independentè à Scriptura S. Ad 2. Confirmationem N. M. nam si rudis (rationis tamen capax) nullum videt errorem manifestum in doctrina, quam haurit, & aliunde

novit per famam & experientiam, homines juxta hanc doctrinam viventes fieri valde sanctos, à gravioribus vitijs liberos, virtutum studiosos, item valde multos hujusmodi vitæ sanctimoniam insignes adslipulari huic doctrinæ &c. factis cognoscit sanctitatem doctrinæ, quin discutiat particulari examine omnes & singulos articulos. Unde Ecclesiam veram optimè discernere poterit à falsâ, si unius doctrinam videat immunem ab errore manifesto, atque aptam stimulare homines ad majorem Dei cultum tum externum, tum internum, ad diligens Pietatis, Castitatis, Charitatis aliarumque virtutum studium &c. actu perducentem; non item doctrinam alterius Ecclesiæ.

Minor probatur facile

1. Ex oculari inspectione articulo-
rum Ecclesiæ Lutheranae, quorum aliqui 1. evidenter sunt incredibiles & falsi. 2. Aliqui simul evidenter Deo injuriosi & indecentes. 3. Aliqui evidenter sceleribus faventes & virtutibus inimici. Adeoque Sanctitate tam negativa quam positiva, speculativa & practica destituti. Hos autem articulos, quos habent Lutherani Auctores & libri magni nominis (quod paratus sum postulanti ostendere) nunc recensabo.

Evidenter incredibiles & falsi sunt 1. hominem carere libero arbitrio ad faciendum bonum & omittendum malum. 2. Non posse observare mandata Dei. 3. Peccare per omnem concupiscentiam motum mortaliter, etiam si is involuntarius sit & indeliberatus, in infantia, in amentia, in somno contingens, ut

expressè docet Lomerus in seiner fortgesetzten Abfertigung. 4. Etiam iustum in omni opere bono peccare, & quidem mortaliter, cum iuxta ipsos omne peccatum ex natura sua sit mortale, & dignum supplicio æterno. 5. Lutheranos esse certissimos certitudine fidei de sua salute &c.

Evidenter injuriosi Deo ac indecentes sunt 1. Deum præcipere & exigere ab hominibus observationem suorum mandatorum, & impletionem legis, nec tamen ipsi dare vires ad id necessarias; quod est facere Deum insipientem & stultum. 2. Deum punire eos æternum, qui violant sua mandata, cum tamen observare non potuerint; quod est Deum facere tyrannum, injustum. 3. Deum præcipere, ut homines peccent mortaliter; cum præcipiat aliqua opera sub gravi obligatione, quæ tamen præstari non possunt ab hominibus; imò facere, ut omnia opera, quia nunquam fieri possunt, quin aliquid imperfecti, consequenter mortaliter peccaminosi admixtum habeant, sint mortaliter peccaminosa: quod est Deum facere peccatorem, & auctorem peccati. 4. Deum gravissimè peccantes, modò credant se esse justos & non puniendos, sed salvandos, non punire; quod est Deum facere fautorem scelerum & sceleratorum. 5. Deum reputare justos, qui tamen re ipsa peccatores sunt, scilicet peccatis originali & actualibus (rectis tamen) gravissimè inquinati; quod est Deum facere ineptè indulgentem affectui. 6. Deum aliquos salvare & æternum præmiari propter fidem, alios

R. P. Fichler Theol. Polemica.

autem æternum punire igne infernali propter carentiam fidei; cum tamen nec illis fides, nec illis carentia fidei fuerit libera, cum solus Deus operetur fidem, & alios actus spirituales in hominibus, ad salutem necessarios, homines autem careant potestate & libero arbitrio ad eos eliciendos vel omittendos; quod est facere Deum injustum personarum acceptorem. 7. Christum etiam quoad naturam Divinam fuisse Mediatorem inter Deum & hominem; quod est facere Christum minorem Patre, licet Deus sit, vel omnino negare, ipsum esse Deum &c. Taceo blasphemias propositiones Lutheri, dicentis, *diabolum esse Deum nostrum juxta Scripturam*. Tom. 2. Witt. Germ. 1548. pag. 266. Et: *Christus Jesus ist / lieber Teufel / auch dein Teuffel worden*. Tom. 1. Witt. p. 87. b. in c. 2. ep. ad Gal. anno 1538. explicatum. Christus fuit *maximus peccator. Maximus latro, homicida, adulter, fur, sacrilegus, blasphemus*. Colloq. Mens. 1. 101. item 10. 1. Witt. fol. 86. 152. 153. in Epist. ad Gal.

Evidenter faventes sceleribus, & inimici virtutibus sunt 1. hominem justificari & salvari per solam fidem; quod angustam cæli portam nimis dilatat. 2. Bona opera non esse necessaria ad justificationem, & salutem, imò obesse; quod extinguit studium virtutis & bonorum operum. 3. Summam mandatorum Dei esse agere penitentiam & credere in Evangelium; agere autem penitentiam nihil esse aliud, quam se emendare; quod est probare peccata

Kk 2

præ-

præterita, vel saltem non improbare.
 4. Præter fidem requiri quidem opera bona, sed solum ut effectum & testimonium fidei coram hominibus, non verò coram Deo, ubi nihil valet, nisi fides; quod est facere hypocritas humanis oculis servientes. 5. Non-renatos nullum posse elicere actum fidei, charitatis Dei &c. internum, non-renatis autem æquiparari eos, qui per peccatum violant sædus Baptismale, ut docet Gerard. de Eccl. n. 252. adeoque Lutheranos, cum peccent ferè singulis momentis juxta sua ipsorum principia, non posse credere, Deum diligere &c. quod facit homines desides in exercitio harum virtutum, & nec meriti nec demeriti capaces, utpote non liberos.
 6. Præcepta Divina non posse observari; quod facit audacter transgredi præcepta, cum nulla sollicitudine servari possint. 7. Confessionem distinctam peccatorum non esse faciendam homini; quod est frantum optimum adversus vitia tollere. 8. Vota castitatis, obedientiæ &c. non debere observari; quod est facere sacrilegos. 9. Hominem per omnia sua opera, etiam optima, nihil mereri apud Deum, non heri Deo gratiorem, nec plus præmij habiturum &c. quod est Deo minnere gloriam, & tollere eorum virtutis. 10. Jejunia, peregrinationes, afflictiones corporis voluntarias nihil prodesse coram Deo; quod est fovete carnem & augere tentationes. 11. Sanctos religiosè coli & invocari non posse; quod est debito honore privare Sanctos in cælo, homines verò in terra existentes illorum patrocinio, & sequutura inde

ingenti utilitate. 12. Pro Defunctis non esse orandum; quod est communionem Sanctorum, & charitatem erga miseros tollere. 13. Omnibus rei uxoria dandam esse operam, & Matrimonium esse præceptum; quod est consilium & exemplum Christi spernere, ac Sanctorum. 14. Nullum esse peccatum, per quod homo excedere possit æterna felicitate, præter infidelitatem; quod est latam viam aperire omnibus sceleribus.

2. Probatum ex eo, quod doctrina Ecclesiæ Lutherana non sit sancta, quia per illicita adminicula introduci & conservari debuit, scilicet 1. per falsationes SS. litterarum, uti sapius fecit Lutherus, v.g. dum ista verba Rom. 3. v. 20. *per legem cognitio peccati*, ita vertit: *Durch das Gesetz kombt nur Erkantnis der Sünden*. Quasi verò lex tantum ideo esset data, ut cognoscatur peccatum, & non potius ut observetur. 2. Per fraudes, quibus Catholicos infamant, quasi adorarent ligna & saxa non aliter, ac Ethnicis sua Idola, quasi Sanctos & B. V. adorarent ut Deos, quasi merita Christi nihil, sua autem maximè curarent &c. 3. Per alia mendacia innumera, quibus vel aliqua dogmata asingunt Catholicis, vel pessime interpretantur, vel viris egregijs varia crimina v. g. proditioes principum, cedes regum, varia turpitudinum genera impiissime impingunt &c. illos præsertim, qui eorum conatibus maxime obsistunt, per libellos famosos, per publicas conciones &c. ubique infamare, & contemptibiles reddere satagunt &c. confictis nescio

scio quibus criminibus. Idque semper fecerunt, & adhuc faciunt.

6. Ob. 1. Illa doctrina verè est Sancta, quæ solius Dei & Christi Mediatoris gloriam maximè promovet, humanum econtra fastum & arrogantiam deprimat: sed utrumque facit doctrina Ecclesiæ Lutherana: ergo. Min. prob. docet, solum Deum esse adorandum & invocandum, non Sanctos, & creaturas: item docet, omnem fiduciam esse collocandam in Christi meritis, nullam in hominibus, aut in meritis proprijs &c. ergo. R. D. M. quæ maximè promovet gloriam Dei &c. verè, & in omnibus. C. M. Quæ solum fide id facit, nec in omnibus dogmatis. N. M. Quam Deo injuriosa, omnique honestati inimica dogmata alia reperiantur in Lutherano, paulò ante vidimus. Adde, quòd nec allata verè promoveant gloriam Dei & Christi, sed tantum fide. Magis enim ipsa gloriosum est Deo, hominumque fastum deprimat, si illi non soli audeant comparere coram tanta Majestate sine Patronis, qui tanquam familiares & dilecti amici tanti Regis invocantur tanquam intercessores: utique enim magis gloriosum est Principi supremo, si habeat supplices non tantum gregarios & plebem, sed etiam magnates & principes, qui & ipsi omnem suam dignitatem se ei fatentur debere. Rursus meritis Christi nihil derogatur, sed potius augetur gloria Christi, si dicatur, eum non solum meruisse nobis primam gratiam & gloriam æternam, sed etiam ipsos, qui semel ab eo in gratiam sunt recepti, ac libertate præditi, vitæ impetrasse per sua merita. merendi augmen-

tum gratiæ & gloriæ æternæ: sicut Omnipotentiam Dei non deprimat, sed extollit, qui dicit, eam non agere omnia per se solam, sed etiam rebus creatis contulisse vim agendi. Neque propterea per se datur ansa superbiendi creaturis, cum agnoscant & fateri cogantur, se sibi solis relictas nihil omnino posse, posse tamen & debere quemlibet cum Apostolo dicere: *Omnia possum in eo, qui me confortat.* Phil. 4. Item: *Non ego, sed gratia Dei mecum.* 1. Cor. 15.

7. Ob. 2. Multa impinguntur Lutheranis à Catholicis, quæ ipsi non docent. Sic 1. non docent absolute, mandata Dei non posse observari, sed tantum, non posse perfecte in hac vita impleri. 2. Opera bona requiri tanquam signa & effectum fidei, licet non requirantur ut dispositio ad justificationem, & ut merita. 3. Etiam Lutherani hortantur ad observationem mandatorum Dei, & ad exercitium bonorum operum. R. 1. me paratum esse omnia, quæ retuli, ostendere vel in libris Lutheri, vel in libris Lutheranorum Symbolicis, imò pleraque etiam in lucubrationibus Lomeri, qui hic & nunc scripsit. Audiamus unum vel alterum apophtegma Lutheri. In argumento in epist. ad Gal. editionis primæ sic pronuntiat: *Summa ars & sapientia Christiana est nescire legem, ignorare opera & totam iustitiam activam.* Ad c. 2. epist. ad Gal. *Quando sic docetur: fides iustificat quidem, sed simul servare oportet mandata Dei, quia scriptum est: si vis ad vitam ingredi, serva mandata; ibi statim Christus negatus est &c.*

Kk. 3.

In

In assert. art. art. 31. *Fusus in omni opere bono peccat.* De Captiv. Babyl. c. de Baptismo. *Nulla peccata hominem baptizatum damnare possunt, nisi sola incredulitas.* Alibi: *Nihil ad nos Christianos praecepta Decalogi pertinent.* Quod idem reperi in Colloquio Altenburgensi. R. 2. Quamvis defacto non ita docerent omnes, aut etiam non ita doceant ubique, tamen causam suam non faciunt meliorem, quia inde intelligitur manifesta discordia in rebus fidei, dum moderni contradicunt antiquis, hic existentes alibi degentibus.

8.

R. 3. ad singula. Ad 1. sufficit, modo fateantur, Deum exigere sub peccato mortali tam perfectam observationem mandatorum, quam perfecta in hac vita possibilis non est; ex hoc enim jam sequitur, Deum imprudenter precipere, injuste minitari transgredientibus infernum &c. Ad 2. Imprimis aliter docuit Lutherus, & Rigidi Lutherani: deinde quaro: vel sine bonis operibus possunt homines justificari & salvari, vel non? Sive deinde dicas, ea requiri per modum causae & dispositionis, sive per modum effectus & signi. Si non possunt: ergo opera bona sunt necessaria ad salutem, falsumque est, fidem solam sufficere, quod semper jactant: si possunt salvari sine bonis operibus, nemo curabit multum bona opera, & sic sequentur illa absurda, supra. n. 4. intinua. Ad 3. Quid juvat exhortari ad observationem mandatorum Dei, si observari non possunt? ad exercitium bonorum operum, si ista sint pec-

caminola, ad salutem non necessaria?

Dices. Juste potest Deus exigere ab homine, quod sibi debetur, si homo propria culpa id sibi impossibile reddidit: sed homo per peccatum originale propria culpa sibi reddidit impossibilem observationem mandatorum Dei: ergo juste eam Deus ab illo exigit, tanquam sibi debitam. 2. Non possumus Deum diligere, uti diligendus est: neque evitare motus concupiscentiae: ergo primum & ultima duo mandata Decalogi non possumus observare. R. ad 1. N. Ma. N. Mi. & Conf. Quis enim juste & prudenter exigeret à servo suo pedibus destituto, ut ambulet; licet servus pedes suos propria culpa amississet v. g. rixando? Dein per peccatum originale difficilius quidem nobis facta est observatio mandatorum Dei, non tamen impossibilis, adjuvante Dei auxilio, semper parato. Ad 2. Non precipitur nobis summa intentio in amando Deo, quae utique impossibilis est etiam Sanctis in caelo: sed tantum precipitur amor appreciativè summus, ita ut Deum praeramus omnibus rebus creatis, existentibus & possibilibus, quae possunt nos separare à Deo; quod facere possumus. Motus concupiscentiae non sunt peccata, quamdiu non accesserit consensus voluntatis, quem semper habemus in nostra potestate, & cohibere valeamus.

An Ecclesia Romana sit sancta in doctrina?

R.

8. R. quòd sic. Probatnr 1. Quia nihil docuit unquam recte rationi contrarium, & falsum; nihil Deo indignum, & indècens; nihil iniquum. Nihil enim tale à lyncæis Adversarijs inquam deprehendi & ostendi potuit: ergo est sancta in doctrina negativè. 2. Quia Ecclesia Romana non tantum prohibet omnia, quæ sunt contra mandata Dei, contra dilectionem proximi, & contra lumen rationis, sed etiam insuper hortatur suos, & urget tum per consilia, tum per præcepta, ad omnis generis opera pia, sancta, Dei honorem ac hominum salutem promoventia: qualia sunt orationes frequentes, publicæ & private, sacrificia tum celebranda tum audienda, Sacramentorum decens usus, castigationes corporis variae; præsertim jejunia, opera misericordiae tum corporalia, tum spiritualia, elemosynæ &c. ergo ejus doctrina est etiam sancta in doctrina positivè & practicè. 3. Quia hortatur suos, ut etiam sequantur consilia Christi, ut scilicet per observationem accuratam voluntariae paupertatis, perpetuæ castitatis, & obedientiæ perfectæ ad apicem sanctitatis & perfectionis Evangelicæ perveniant: ad quas virtutes inviolabiliter observandas multa millia imò multi milliones voto nuncupato se jam obstrinxerunt, relictis sæpe ingentibus divitijs, summis mundi dignitatibus, & quandoque etiam sceptris & coronis, integris principatibus & provincijs &c. ergo est sancta eminenter.

Ob. 1. Ecclesia Romana vilipendit Scripturam S. cique æquiparat verba Pontificis, Traditiones humanas &c.

ergo in sua doctrina non est sancta. 2. Doctores Catholici docent valde laxas sententias contra bonos mores v. g. fornicationem simplicem non esse peccatum: ergo. R. ad 1. Falsum est, quòd Ecclesia Romana vilipendat Scripturam S. sed id asserit, quòd Traditiones Divinæ & Apostolicæ habeant eandem prorsus auctoritatem, quam habent Scripturæ Divinæ & Apostolicæ, quatenus nempe Deus nobis loquitur non minus per Traditiones istas ab Ecclesia propositas, quàm per Scripturas nobis ab Ecclesia propositas & declaratas. Neque interest, an Verbum Dei sit scriptum, vel traditum, modò constet, quòd sit Verbum Dei. Imò per Traditionem & auctoritatem Ecclesiæ debet nobis constare, an & quamnam Scriptura sit Divina & Apostolica. Unde negatur suppositum, quòd Verbum Pontificis ex Cathedra pronuntians, aut Traditiones sint verbum hominum, nisi instrumentaliter tantum, sicut est ipsa etiam Scriptura: principaliter verò & originaliter sunt Verbum Dei, nobis loquentis per os Ecclesiæ. Ad 1. Licet aliqui privati Doctores subinde tradiderint nimis laxas sententias, tamen illas non approbat Ecclesia: imò ejusmodi propositiones solent gravissimè prohiberi à summis Pontificibus, uti factum est ab Alexandro VII. Innoc. XI. XII. &c. post cujusmodi prohibitionem nulli Catholicorum licet proponere illas docere, aut in praxim deducere. Deinde quòd ullus Catholicorum doceat, fornicationem non esse peccatum, haud credo; cum clarè repugnet Juri Naturali, & Divino; nam Paulus expressè

presè excludit à Regno Dei fornicarios.
1. Cor. 6. v. 9.

10. Ob. 2. In Jure Pontificio reperiuntur quaedam planè flagitiosa, ac inter alia in Decreto Gratiani c. 2. causa 12. q. 1. dicitur, *amicorum omnia debere esse communia, etiam uxores.* Et c. 4. Dist. 44. ex Conc. Tolet. docetur, *eum, qui non habet uxorem posse habere concubinam.* Ergo doctrina Ecclesie Romana non est sancta. R. ad 1. Assumentum illud de *communione uxorum* est suppositivum, nec reperitur in manu-scripto authentico Clementis

Romani, ex cuius epist. citatur textus. Gratianus saepe ex viciosis exemplaribus malè descripsit, & eatenus tantum auctoritatem habet, quatenus cum originibus concordat. Ad 2. Ibi nomine *concubine* intelligitur vera uxor, sed minùs solenniter ducta, scilicet sine tabulis dotalibus, & sine alijs Juris tum Civilis tum Canonici solennitatibus & privilegijs juxta veterem morem, præsertim Antiquæ Legis. Videtur fuisse conjugium hoc simile illi, quod hodie vocatur Matrimonium Conscientiæ.

SYLLOGISMUS II.

Vera Christi Ecclesia debet esse sancta in suorum membrorum vita & moribus.

Sed Lutherana non est sancta in suorum membrorum vita & moribus.

Ergo Lutherana non est vera Christi Ecclesia.

Major probatur

11. 1. Ex Scriptura. *Dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate, & mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem honorum operum.* Tit. 2. v. 14. *Christus dilexit Ecclesiam, & seipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret &c. ut sit sancta & immaculata.* Eph. 5. v. 26. 27. *Omnis arbor bonos fructus facit. A fructibus eorum cognoscetis eos.* Mat. 7. v. 16. *Vos autem genus electum, Regale Sacerdotium, gens Sancta.* 1. Petri 2.

v. 9. Idem insinuant illæ parabola, in quibus Ecclesia comparatur saganæ pisces bonos & malos congreganti, & area triticum & paleas (hoc est, homines sanctos, & peccatores) asservanti. Ergo in Ecclesia Christi semper debent esse homines sancti, saltem aliqui.

2. Ex efficacia doctrinæ. Non enim doctrina sancta, quam habere debet Ecclesia Christi, potest esse sine fructu; id enim intendit Christus per suam doctrinam, per consilia Evangelica, per suas adhortationes ad sui sequelam, ad sectandam perfectionem, sanctitatem vitæ, charismata meliora &c. ut sal-